

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

ACSKA

VI. ÉVFOLYAM
70Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőny cím: Délibácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 MÁRCIUS HÓ 24
KEDDElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1 1/2 Dinár

Lesz-e egy „Egyesült-Államok” Európában?

Hét terv az európai népek békéjének biztosítására
Négy államcsoportban az európai államok

„A genfi jegyzőkönyv halott” írja a Times. A Népszövetség legutolsó tanácsülésén temették el illő tisztelettel. Sirkövet még nem tettek rá. Ez a szer-tatás a Népszövetség szeptemberi köz-gyűlésére marad, amikor a jegyző-könyv végleges tárgyalását elhalasztot-ták. De már megszülettek az utódok: paktum-tervek, amelyeknek egyikét a genfi jegyzőkönyvnek is címzetes meg-teremtője, Benes csehszlovák külügy-miniszter hozta világra rövid életű első-szülöttének helyettesítésére. Hosszabban fog-e élni ez a tervezet az előbbinél? Meg tudja-e oldani azt a válságot, mely, mint már régen, továbbra is Francia-ország és a német birodalom közötti feszültség körül jegecesedik ki? A probléma nagysága s a Benes terveinek kicsinyes eszközei közötti aránytalanság ezt előre is valószínűtlenné teszi. Az európai helyzetet alighanem még hosz-szu ideig francia-német ellentét fogja uralni. Talán mindaddig, amíg a pol-gári Európa és a szovjetek Oroszor-szága közötti még megoldhatatlanabbnak látszó ellentét összecsapásra ki nem érik.

Versailles-ben, a pillanatnyi státégiai és politikai helyzetet kihasználva, Clé-menceau és Poincaré olyan előnyöket csikartak ki Franciaország javára, melyeket a köztársaság tisztán saját ere-jére támaszkodva, egyedül megvédeni a jövőben aligha lesz képes. Ez a tudat a kellő védelem hiányának és a bizony-talanságnak állandó érzését hozza ma-gával a francia politika számára, amely diplomáciai és katonai megegyezése-kei a biztonsági megállapodásoknak egy nagy rendszerét szeretné kiépíteni a meglévő helyzet garantálására. Így, talán akarata ellenére is, elkéri az egyetlen igazi békés lehetőséget, amely csak a német birodalommal való köz-vetlen lehetőségét akarja kerülni uton, öt nyugati államnak, köztük Német-országának és Franciaországának egybe-fogásával elérni. A franciák még nagy-ban idegenkednek a Chamberlain-féle megoldástól s ezt az idegenkedést föl-használva, Benes csehszlovák miniszter egy új, az első pillantásra is kivihet-tennek látszó biztonsági tervet dolgo-zott ki, melynek alig lehet más hivatása, mint hogy a tisztán Nyugat-Európával foglalkozó angol-német biztonsági ter-vezetet ellensúlyozza. Ha ez sikerül, az angol-német terv a Benesével együtt bizonyára szintén abba a lomtárba fog kerülni, amelybe 1919. óta olyan sok más biztonsági terv már odakerült.

Az első ilyen terv 1919. júniusából származik. Wilson elnök beleegyezésé-vel, Amerika és Anglia garantálták benne Franciaországának a versailles-i okmány biztosította határait. Az ame-rikai szenátus azonban elvetette ezt a tervet és Anglia felhasználva az alkalmat, gyorsan visszavonult tőle.

A második, a cannes-i terv 1922-ben francia-angol-belga szövetkezésről, amely egységet képezett volna a ter-vet szintén aláíró Németországgal szem-ben. Lloyd George lanya támogatásán és a németekkel folytatott tárgyalások sikertelenségén ez a terv is meghiusult.

A harmadik, Kanada indítványa 1923-ban a népszövetségi statutum azon pontjainak magyarázatára, ame-lyek a népszövetség egyik tagjának, Perzsiának ellenzésén megbukik ez a rezolúció is.

A negyedik, lord Robert Cecil terve a kölcsönös támogatásról, mely a Népszövetség rendező hatásköre alatt mű-

ködő regionalis szövetségekkel akarta biztosítani az európai status quo-t. Több állam, köztük Anglia ellenzésén ez is meghiusul.

Ötödik a genfi jegyzőkönyv. Ez a paktum-tervezet szintén regionalis szö-vevényeket tételez fel, kötelező lefegy-verkezéssel és döntőbíráskodással. A döntőbíráskodást visszautasító állam-mal szemben pedig gazdaságilag és katonailag mozgósítja a Népszövetség összes tagjait. Az egyes államok terri-toriális helyzetének békés megváltozta-tására a döntőbíráskodásnak hatáskört azonban nem ad. Ezzel a tervezettel az angol közvélemény szinte egyhanguan

szembeszáll és Chamberlain külügy-miniszternek éles kritikája valószínűleg végleg meg is buktatta azt a legutolsó genfi tanácsulésen.

A hatodik terv az angol-német biztonsági garancia-egyezmény terve, melyet Stresemann ajánlott nemrég az érdekelte hatalmak kormányainak. A terv öt nyugati állam megegyezését ajánlja a rajna-vidéki határok végleges voltá-nak garantálására. A német keleti ha-tárokat illetőleg azonban a békés revízió lehetőségét fenn akarja tovább tartani.

A hetedik s eddig utolsó terv a Benes terve, mely az európai álla-mokból négy államcsoportot készűl alakítani, amelyek ne csak a rajnai határokat biztosítsák, de mindenkinek tagjai egymással szemben is garan-tálják a kereteik közé eső határokat. A két utolsó terv még aktuális s a

legélelkebb vita tárgya. Az angol-német tervezet, melynek egyik fővédel-mezője, lord Curzon most halt meg, egyik megoldásra váró főproblémát — a rajnavidéki határok kérdését — akarja nyugvópontba juttatni. A Benes-terv, kerülő uton, de megint összeköti ezt Németország keleti határainak kérdé-sével s amellet például Ausztriától azt a lehetetlenséget kívánja, hogy egy el-entétes csoport keretében, esetleg Né-metország ellen lépjen föl a mai né-met-lengyel és német-cseh határok változatlan fentartása érdekében. A köz-eljövő megmutatja, hogy a két terve-zet közül egyik vagy másik életképes-e vagy mint az Európát stabilizálni ki-vánó tervezetek a háboru után még mindig, csak arra lesz mindkettő al-kalmas, hogy egyik a másikat el-gáncsolja.

13 millióért veszi meg az állam

a novisadi Srpska Zadrusna Banka palotáját
Hétszáz ember vett részt a bank vasárnapi közgyűlésén

A novisadi pénzügyigazgatóság kö-zegi nemrégén mintegy huszonöt no-visadi kereskedőnél az üzleti könyvek felülvizsgálásánál arra a tapasztalatra jutottak, hogy a forgalmi adót nem a törvényes előírásoknak megfelelően je-lentették be. A megindított eljárás kö-vetkeztében az érdekelte kereskedőket rendkívül súlyos, egyes esetekben való-sággal az egzisztenciájukat veszélyeztető büntetés fenyegeti, ezért a kereskedők érdekében szombaton a novisadi Lloyd

rendkívüli közgyűlést tartott, amely ugy határozott, hogy a pénzügyigazgatóság és a kereskedők között felmerült ellen-tétek elsimítására küldöttségileg keresi fel Szliepcsevics főispánt. A küldöttség Miroszlavjevics P. Koszta, a kereske-delmi és iparkamara elnökének vezeté-sével jelent meg a főispán előtt, aki megnyugtató válaszában kijelentette, hogy a maga hatáskörében minden rendelkezésre álló eszközzel az ellen-tétek elsimításá fog törekedni.

Pribicsevics vallásellenes kijelentései

Vihar a parlament tegnapi ülésén — Nagy felháborodást keltettek Pribicsevics vallásellenes kijelentései

Beograd. Az ellenzék körében nagyon izgatott a hangulat a parlament vasárnapi ülése után, fokozta azt még a tegnapi ülés is, amelyen majdnem ugyanolyan sajnálatos események ját-szódtak le, mint vasárnap. Az ellenzék dr. Szubotics Nikola ideiglenes elnö-köt okolja az eseményekért, aki nem tudja féken tartani a többséget.

A vasárnapi viharos ülés után tegnap már nem volt nagy az érdeklődés a képviselők körében, mert amikor fél-tizenegykor Szukotics Nikola ideigle-nes elnök megnyitotta az ülést, mind-össze hatvan képviselő volt benn a teremben.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitele-sítése után az elnök azt javasolja, hogy először a r:aribor-celjei, azután a leg-végül pedig HRSS mandátumainak kérdésével foglalkozzanak. A ház tudomásul veszi az elnök előterjesztését.

Vuics Dimitrije földművespárti szől-al elsőnek fel. Támadja a demokratapárt által készített választótörvényt, amely a radikálisoknak 4000 szavazat után juttat egy képviselőt, a földmivespárt-nak pedig 50.000 szavazat után. Még ilyen körülmények között is csak erő-szak juttatta többséghez a kormányt, amely a választások alkalmával meg-kezdett terrort most a parlamentben akarja folytatni. Így csak Törökország-ban és Oroszországban választottak, azt pedig mindenki tudja, hogy ezen álla-mok milyen sorsra jutottak.

Nincsic Momcsiló külügyminisztert azzal vádolja, hogy Nezimiban egy b:ansági faluban a következőket mon-dotta: „Nagyon jól tudom, hogy nem vagytok radikálisok, de ha nem sza-vaztok a radikális párt, akkor ben-neteket is odaadlak Romániának, amint odaadtam Zsombolyát

Vuics ezen szavaira óriási láma ke-

letkezik, ami csak nehezen szűnik meg. Vuics beszéde után Smodej Fran néppárti támadja Zserjav Gregor mi-nisztert, akit számos törvénytelenség elkövetésével vádol. Pribicsevics ellen is beszél, aki pártpolitikai szempontok miatt helyezte el tanítókat.

Pribicsevics Szvetozár személyes megtámadtatás címén kér szót és kijelenti, hogy ő a tanítók áthelyezésével, csak Korosec pártpolitikai indokokból eredő hibáit tette jóvá. Pribicsevics megtámadja Korosecet, aki vallási kér-dést visz bele a politikába. Majd éles szavakkal kel a vallási kérdések fe-szegetése ellen.

Pribicsevics ezen szavai nagy felhá-borodást váltottak ki nemcsak az el-lenzéki oldalon, hanem még sok radi-kálisnál is.

Smodej Fran visszautasítja Pribicse-vics vádjait, mire Szubotics elnök egy órákor berekeszti az ülést.

A kormánypártok tanácskozásai

Pribicsevics Szvetozár beogradi lapja a Recs tegnap délutáni számában azt írta hogy a radikálisok és független demokraták közös ülést fognak tartani. Mikor azután a független demokraták be akartak menni a radikális párt he-lyiségeibe, a radikálisok nem bocsáj-tották be őket.

Ez az eljárás nagyon felháborította Pribicsevics híveit, akik erre külön ülést tartottak a radikálisok magatar-tása ellen.

A vallásellenes Pribicsevics

Pribicsevics Szvetozár közoktatásügyi miniszter a parlament tegnapi ülésén tett vallásellenes kijelentései nagy felháborodást keltettek politikai körökben. Különösen azt nehezményezik, hogy

ezeket a kijelentéseket, mint közokta-tásügyi miniszter tette.

A radikális képviselők egy része ma fel fogja keresni Pasic Nikola minisz-terelnököt és figyelmezteti, hogy mi-lyen káros következményei lehetnek annak, ha Pribicsevics folytatja vallás-ellenes politikáját.

A HRSS ülése

A horvát köztársasági parasztpárt képviselői tegnap este ülést tartottak, amelyen a képviselők kerületeik han-gulatáról számoltak be. Az ülésen megállapították, hogy a horvát nép tel-jesen megelégedett azzal a taktikával, amit képviselői eddig folytattak és ezért továbbra is a megkezdett uton fognak haladni.

A forgalmi adó és a novisadi kereskedők

Eljárást indítottak huszonöt novi-sadi kereskedő ellen — Küldöttség Szliepcsevics Milán főispánál

A novisadi Srpska Zadrusna Banka vasárnap délelőtt tartotta meg ezévi rendes közgyűlését, a bank nemrégén épült palotájának dísztermében óriási érdeklődés mellett. A közgyűlésen — amelyen körülbelül hétszázan vettek részt — elsőnek Kobál Iván, a bank volt igazgatója szólt föl, aki hosszú beszédben foglalkozott azzal a sokmil-liós veszteséggel, amely — szerinte — főképpen azért érte a bankot, mert annak vezetősége túlzott nacionalista szempontok előtérbe helyezésével nem volt hajlandó külföldi érdekeltségekkel együttműködni. Ő már két évvel ezelőtt látta, hogy a bank hatalmas vál-lalkozásainak sikeres lebonyolítása más-képpen, mint külföldi tőke bevonásával nem lehetséges, de ilyen terveknek ke-resztülvitelére az igaztóságtól nem tu-dott engedélyt kapni. Több olyan be-széd után, amelyek erősen nemzeti élt adtak a bank ötmilliós veszteségének, dr. Velickovics Szvinyarev Miladin be-sz.élt, kijelentve, hogy a tőke és a na-cionalizmus érdekeit nehéz harmóniába hozni, s nem járhat jól az a bankvál-lalat, amely ezzel kísérletezik. A köz-gyűlésen bejelentették még, hogy az állam nem tizenyolc, hanem csak ti-zenhárom millió dinárért fogja a bank palotáját megvásárolni. A közgyűlés egyébként megadta a felmentvényt az igazgatóságnak, amelyből csupán dr. Adamovics István lépett ki.

A dinár ma Zürichben
8:25

A Katholikus Kör és Gazdakör kulturstjei

Fáth Ferenc apátplébános a Kath. Körben, dr. Vilt Vilmos a Kath. Olvasó és Gazdakörben tartott előadást

Szombaton este Fáth Ferenc apátplébános „Örök remények” címmel megtartott felolvasásával nyitott meg a belvárosi Kath. Kör idei első kulturstje. A katolicizmus nagy ideáljait ismerető és mindent átfogó gondolatokkal telt előadást mindvégig feszült figyelemmel hallgatta, s végeztével percekig tartó hálás tapsal fogadta a közönség. Viotti XXII.-ik hegedűszólóját Balog V. a Szedlacsek-féle zeneiskola egyik legkiválóbb növendéke, „adta elő óriási sikerrel, Adám Gizike simulékony és művészi zongorakísérete mellett, majd Lázár István nagyhatású drámai költeményét, „A bohóc”-ot szavalta el Horváth Bözsi. A műsört a kör műkedvelő gárdájának egyik legtehetségesebb énekese, Diener Gyula zárta be, aki Magyar Zoltán egyik Vanyovszky tanár által megzenésített, hangulatos műdalát énekelte el olyan sikerrel, hogy a dalt meg kellett ismételnie.

A belvárosi Kath. Kör legközelebbi kulturstjét a hó 28-án, szombaton este tartja szintén fél 9 órai kezdettel.

Kulturst a külső körben

Vasárnap este kiváló és tanulságos szórakozást szerzett tagjainak a külső katolikus kör vezetősége. Dr. Vilt Vilmos tartott vetített képekkel illusztrált előadást korunk legnagyobb bajáról és betegségéről a tuberkulózisról, a tüdővészről. Megrázóan esetezte azt a pusztítást, melyet a tüdővész okoz, s a természet zsúfolásig megtöltött közönség, amely nem csak a borzadással szemlélte a tüdővész pusztítását szemlélhető képeket azzal a megnyugvással távozhatott, hogy nem áll az a téves felfogás, mintha a tuberkulózis gyógyíthatatlan volna, viszont a tisztaság, a friss levegő és a rendszeres életmód nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy az ember a tüdővést ne kapja meg. A vetítő gépet és képeket Dr. Markovics Lázár egészségügyi inspektor szíveségből engedte át, amiért a kör vezetősége hálás köszönetét fejezte ki neki.

A hosszúra nyúlt előadás miatt a műkedvelőműsor nem is kerülhetett bemutatásra, így azokat csak a szerdai (március 25. Gyümölcsoltó Boldogasszony napján) kulturstén fogják előadni, dr. Koráni Elemér római katolikus lelkész „Van-e Isten” címmel megtartandó előadása után. A gazdakör vasárnapi (30-án) kulturstjén Szirmai György futaki plébános tart előadást.

A vasárnap krónikája

Talált gyermek, verekedés, kabátlopás, sikkasztás és zsebmetszés

Vasárnap éjjel a temerini-uti Paripov-féle szálló vendéglőben Jovan Lavirac vilóvi földműves zsebéből kiolták a tárcáját, amelyben 3225 dinár és iratok voltak. A nyomozás megindult.

A Temerini-ut 53. számú ház kapujában vasárnap éjjelkor egy kéthónapos csecsemőt talált a rendőrség. A csecsemőt beszállították a kórházba. A lelkiismeretlen anyát keresi a rendőrség.

Kupreski Bogdán szijgyártósegéd vasárnap este a Futaki-uti kaszárnya előtt megszurkálta Hecht János péksegédet, akit súlyos sérüléseivel a kórházba szállítottak. A szurkáló fiatalembert le tartóztatták. Kihallgatásakor elmondotta, a „Tri sesira” vendéglőben szólalkoztak össze, majd három társával követék az eltávozó Hechtet és a Futaki-uton megtámadták. Társai ellen is megindítják az eljárást.

Schossberger József magánzónak vasárnap ellopták a télikabátját a Kraljica Marija kávéházból. A nyomozás megindult.

UTAZÓBÖRÖNDÖK,
férfi és női bőrövek, női kiegészítők nagyban és kicsinyben a készítőnél:
F. DIETRICH-nél Novisad, Kr. Petra u. 20.

Vasárnap verekedtek a parlamentben

Davidovics felolvasta az ellenzéki blokk megegyezésének szövegét

A nemzetgyűlés vasárnapi ülésén kezdte meg a mandátumok igazolásának tárgyalását. Először a többségi indítványt olvasta fel Szimonovics Milán és Milovanovics Bóra, utána pedig Polics Lavoslav és Szalih Balyics a kisebbségi indítványt olvasták fel. Az indítványok felolvasása után az elnök Davidovics Lyubának adott szót.

Davidovics Lyuba kijelentette, hogy nem fogadhatja el a többségi indítványt, mert nem ismeri el a választások törvényes voltát, amelyek hihetetlen terror közepette folytak le.

A választásokon a megegyezést melletti vagy a megegyezés ellen, jelszóval kellett volna résztvenni és a kormány helyett a „bolsevizmusért vagy a bolsevizmus ellen” jelszót vitte a választásokba.

Azért fordultak ehhez a jelszóhoz, mert tudták, hogy a nyugaton ez nagyobb megértésre talál, ott ugyanis

A „Nemzeti megegyezés és parasztdemokrácia blokkja” megegyezésének szövege

Davidovics Lyuba ezután felolvasta az ellenzéki blokk megegyezésének szövegét:

1. Azok a parlamenti pártok, amelyek eddig ellenzéki blokk néven egyesültek, állandó politikai egyesülést alakítanak a „Nemzeti megegyezés és parasztdemokrácia blokkja” név alatt és a parlamentben mint egység lépnek föl mindazokban a kérdésekben, amelyek a politikai egyesülés céljait érintik. A blokk szervei: elnök, végrehajtó-bizottság (szűkebb és tágabb) és a parlamenti képviselők közös ülése.

2. A blokk a Davidovics-kormány 1924. évi augusztus 12-iki deklarációját tekinti munkaprogramja alapjául, amelyet kiegészítenek más, szükséges törvényjavaslatokkal, különösen a bírói függetlenséget garantáló törvénnyel, a sajtószabadságról és az egyesülési és gyűlékezési szabadságról, a községi és városi önkormányzatokról szóló törvényjavaslatokkal. A legutóbbi választás kerestülvételének módja bebizonyította, hogy ezekre a törvényekre sürgős szükség van, mert velük erőteljesebben meg lehet védelmezni a választás szabadságát, pontosabban ki lehet jelölni azoknak a szerveknek a felelősségét, amelyek a választás vezetésében résztvesznek és sulyosbíthatni lehet a büntető előírásokat is. A parlamenti mandátumok igazolását végezze a bíróság.

3. A politikai munka alapelvei azok, amelyek már részben kifejezésre jutottak a horvát köztársasági parasztpárt 1924. szeptember 24-iki közleményében és pedig:

1. a blokk pártjai a szerbek, horvátok és szlovének egyenjogúságának elvét követve megegyeznek abban, hogy a szerbek, horvátok és szlovének állama egység, amelynek határai megváltozhatatlanok és amelynek végleges belső berendezését a szerbek, horvátok és szlovének szabad nemzeti megegyezésével kell végrehajtani az alább kifejezett elvek szerint;

2. a nemzeti megegyezés végleges kerestülvitele normális, törvényes uton és a demokratikus kormányzás alapján minden belső megrázkódtatás és az ország nemzetközi helyzetének gyengítése nélkül, a legteljesebben csak az angol típusú parlamentaris monarchiával lehetséges, amely a népszuverenitáson alapszik;

3. az államnak parasztdemokratikusnak kell lennie és a self-gouvernement (önkormányzat) rendszere alapján berendezve a községtől kezdve egészen a parlamentig.

4. Az együttes parlament, valamint a felsőfoku képviselőtestületek hatáskörét, ezeknek helyzetét és viszonyát a nekik felelős szervekhez, az alkotmány állapítsa meg.

5. A blokk a maga egészében, valamint a benne egyesült pártok külön is megegyeznek abban, hogy politikájukat kizárólag a nép akarata, a nemzet ér-

akutabb volt a veszély, mint nálunk. A kormány igyekezett a külföld előtt bebizonyítani, hogy a bolsevik-veszedelem nálunk is fennáll és egyik miniszter körutazást is tett, hogy összehozza a bolsevikellenes frontot.

A bolsevizmus eszméje ebben az országban valóban él. De nincs az az erős politikai párt, vagy szervezet, amely azt meg tudná valósítani. A kommunisták szervezeteileg és számbeliileg nagyon gyengék. Érdekes, hogy a kormány, amely a bolsevizmus elleni küzdelmet tűzte ki célul, megengedte, hogy azok, akik magukat nyíltan kommunistáknak nevezik, szabadon agitálhassanak.

Az ellenzék viszont a megegyezés jelszavával szállt a küzdelembe és ez a jelszó győzött is, mert az ellenzék 350.000 szavazattal többséget kapott, mint a kormány. Az ellenzék továbbra is folytatja a megegyezés politikáját.

dekei határozzák meg; a jövőben is szabad és független lesz minden külfölddel vállalt kötelezettségtől — és pedig úgy, hogy a nemzeti érdekeknek összhangban kell azért lenniük az emberiség ideáljaival és az állandó békére való általános, nemzetközi törekvéssel;

6. A blokk a diktatura minden fajtáját kizárja, a nemzeti megegyezés és parasztdemokrácia alapján áll, a gazdasági kérdésekben pedig az osztályközi megegyezés és együttműködés híve;

7. A blokk végre fogja hajtani az összes szükséges reformokat a magántulajdon elve alapján, a szociális igazság és szociális kötelesség szellemében.

A nép gazdasági életét, különösen a parasztságot, szövetségi alapon kell fejleszteni. Davidovics még az egyes atrocitásokat is szóvá tette majd így fejezte be beszédét:

— Merre, meddig ezen az uton? Ne felejtsek el, hogy a nép olyan felhő, amelyből áldás fakad, de villám is törhet elő.

Davidovics után Uzunovics Nikola szólalt fel és visszautasította Davidovics azon állítását, hogy a választásokon erőszakosságok történtek volna. Szubotics elnök ezután berekesztette az ülést.

A délutáni ülést négy óraker nyitotta meg Szubotics dr. ideiglenes elnök. Az első szónok, dr. Hohnyec beszéde alatt már nagyon feszült volt a hangulat, ami még fokozódott, amikor dr. Pivko demokrata mondta el beszédét.

Dr. Bazala Albert a Hrvatska Zajednica vezetője kezdett ezután beszélni: — Népképviselő urak... — Javítsa ki! A küldöttek (poslanici) nem követek (zastupnici) kiáltják feléje a radikálisok.

Dr. Bazala: „Tehát, uraim, a kormány követői és a nép képviselői!

Erre aztán kirobant a botrány. A többség képviselői öklükkel verték a padot.

— Szégyen, gyalázat. Bennünket a nép választott és a nép követői vagyunk. Kérjen bocsánatot.

Dr. Bazala a nagy láрма közepette nyugodtan állott a szónoki emelvényen és nézte, hogy háborog a jobboldal, míg az ellenzéki képviselők szó nélkül ültek helyeiken.

— Nem sértegethet bennünket egy osztrák, kiáltotta Selmic-Dragics radikális képviselő.

Az izgalom ekkorra már olyan fokot

ért el, hogy Szubotics elnök az ülést felfüggesztette és a termet elhagyta.

Ebben a pillanatban dr. Bazala felrohant Pesics Milutin radikális parasztképviselő és meg akarta hátulról ütni, Preka Nikola rádicspárti képviselő azonban Bazala elé ugrott, hogy fel fogja az ütéseket.

— Szégyen, gyalázat. Nem tűrjük, hogy egy osztrák sértegesen bennünket.

Ezalatt néhány radikális képviselő, a Rádics-párt felé indult. Egyszerre felugrott helyéről Bingulac Nikola radikális és torka szakadtából kiabálni kezdett: „Most megütöm, hogy mer bennünket sértegetni egy osztrák tiszt.” Trifkovic Markó miniszter egy gyorsíró visszatartották, mégis sikerült akatáskával egyszer fejbeütni Bazalát. Az első ütés csak jeladás volt az általános verekedés megkezdésére. A képviselők egymásra rohantak, ütötték, verték egymást.

Tíz percig tartott a veszekedés és verekedés mire belefáradtak a képviselők és lassanként helyreállott a rend. Közben azonban hol itt, hol ott hangzottak el közbekiáltások:

— Szégyen — mondták rádicsék — mi méltóságteljesen és csendben jöttünk ide és így fogadnak bennünket. Mi keresni valónk van nekünk ilyen körülmények között itt?

Közben ismét elfoglalta székét dr. Szubotics elnök és kijelentette, hogy bár nem volt benn a teremben, de hallomásból tudja, hogy olyan jelenekek játszódtak le, amilyent ezek a falak még nem láttak. Ezért szigorú vizsgálatot fog megindítani, hogy kik voltak a rendbontók.

Dr. Bazala foyfytta beszédét és ki-magyarázta magát, hogy nem volt szándékában megsérteni a többséget.

Majd szemére vetette a többségnek, hogy nem jár igaz uton és nem akarja megjavítani azt az alapot, amelyre az alkotmányt és országot fel kell építeni.

Dr. Palecek Iván visszautasította az ellenzékkel való megegyezést, mivel az ellenzék ezt nem akarja őszintén.

Éjszakai ülés

Este fél tíz óraker nyitotta meg ismét az ülést Szubotics elnök. Szulejmanovics Dzsafer a boszniai és hercegovinai választási visszaéléseket tette szóvá, utána dr. Angyelinovics Grga demokrata támada a kormányt és az összes mandátumok megsemmisítését és új választások kiírását követelte.

Éjfél elmúlt már, amikor Maximovics Boza belügyminiszter felszólalt és a vita során elhangzottakra vonatkozólag kijelentette, hogy a választások teljesen legálisak voltak.

A belügyminiszter ezután Krafft megveretéséről beszélt és gunyosan az ellenzék felé fordulva kijelentette, hogy Krafft megverését mégsem lehetett az ellenzéknek úgy kihasználni, mint ahogy azt akarták.

A belügyminiszter beszéde után a parlament többsége igazolta azokat a mandátumokat, amelyet az igazoló bizottság is igazolt.

Az ülés ezzel fél egy óraker éjjel véget ért.

Megvette már? a KÉPES LAP
legujabb számát!
Bő tartalommal már megjelent és csak **5.— dinár.** 489

Apollóban még csak ma * Ossi Oswald gyönyörű vigjátéka

NINICHE

Szerda és csütörtökön nagy szenzáció: Lubitsch Ernő világhírű filmrendező amerikai mesterműve

ROSITTA

Mary Pickford-dal a főszerepben.

HIREK

— **A Női Mária Kongregáció** f. hó 25-én, szerdán délután 5 órakor tagfelvétellel kapcsolatban ünnepes gyűlést tart, amelyre egy a kongreganistákat, mint vendégeinket ezennel meghívjuk. Az ünnepséget megelőző szent gyónás kedden este 6 órától és a közös szent áldozás pedig szerdán reggel a fél 7 órai mise alatt lesz. Kérjük a kongreganistákat, hogy tagsági kötelességeiknek teljes számban eleget tenni sziveskedjenek. Az Előjáróság.

— **A Sombori Magyar Olvasókör közgyűlése.** A Sombori Magyar Olvasókör Facione Lajos elnöklete alatt az elmúlt vasárnap tartotta meg ezévi rendes közgyűlését, melyen a következő új tisztikart választották meg: Elnök: Facione Lajos, igazgató: dr. Lederer Dezső és dr. Hettesheimer Imre, ügyész: dr. Deák Leó, pénztárnok: Spreitzer József, jegyző: Kolmann Dezső, Választmányi tagok: dr. Buják József, dr. Czeisel Lajos, dr. Gyulai Gál István, dr. Gál Rezső, dr. Grüner Samu, Heneder Károly, dr. Facione Nándor, Körönczi Ernő, dr. Konyovics Dávid, Kéregi Sándor, Lalosevics István, dr. Nikolics György, Rabadrogics Konstantin, Prokopi Imre, Sztrilics Ernő, Schliesser Sándor, dr. Turányi Zsiga, dr. Tibor Ervin, Vujics Sándor, dr. Virts Mihály, dr. Facione Árpád, ifj. Facione Nándor, Turcsányi Adolf és Wohlheimer József.

— **Adományok özvegy Vondracseknek részére.** Özvegy Vondracsek Jánosné és árvái részére ma a következő adományok érkeztek szerkesztőségünkbe. Egy nagát megnevezni nem akaró hódoltság hűgyűjtése a hódoltságúri nők között: Dr. Willmann Mátyásné 100 din. N. N. 100 din. Hermann Otóné 50 d. Korény Béláné 40 d. Haus Jakabné 30 d., Dr. Borovszky Rezsőné 20 d., Paupert Gyuláné 20 d., Haus Gyuláné 20 d., Schneider Lori 20 d., Lang Mártonné 20 d., Heitz Péterné 20 d., Leszmeiszter Bálintné 20 d., Leszmeiszter Lőrincné 10 d., Ohaus Jánosné 10 d., Brunner Keresztélyné 10 d., N. N. 10 d., N. N. 10 dinár, N. N. 10 d., N. N. 5 dinár. Összesen 525 dinár. Horn I. tanító, Plavna 20 dinár, ifju Réger Józsefné Veprovác 25 dinár. Veszelinovics Mária 50 din. N. N. 100 d. Eddigi gyűjtésünk összege 2225 dinár.

— **Ismét letartóztattak Beogradban kommunistákat.** A beogradi rendőrség vasárnap délután négy órakor a Dalmatinska utca 28 számú házban letartóztatta Milenkovic Vladisláv bölcsészettanhallgatót és Snajder Aurél zagrebi diákokat, a kommunista ifjusági mozgalom két vezetőjét. A rendőrség éppen akkor tartóztatta le őket, amikor irattárukat el akarták égetni.

— **Hét hivatalos elnökjelölt van Németországban.** Berlini jelentés szerint szombaton jelentek meg a köztársasági elnökválasztásra kinyomott szavazólapok. Hét jelölt neve szerepel rajtuk. Braun-Ottó doktor a szocialisták jelöltje, Held Henrik dr., a hannoveri partikularistáké, Hellpach Vilmos dr., a német demokrata párté, Jarres Károly a jobboldali nacionalista pártoké, Ludendorf Erik a német nemzeti szocialisták és fajvédőké, Marx Vilmos a katolikus centumpártoké és Thaelmann Ernő a kommunistáké. A legutolsó hírek szerint a német fajvédő mozgalom vezetősége elhatározta, hogy a külön jelöléstől eltekint és szintén a jobboldali nacionalista pártok jelöltjét, Jarres Károlyt támogatja.

— **Egy szurkálás következménye.** A múlt év október 12-én Mosorinban verekezés közben Pozsarev Cveta megszurta Pozsarev Giszát, akit a no-

Szélhámos miniszteri titkár

Az egészségügyi miniszter titkárja hamis diplomával működött évek óta

Beogradból jelentik: Tegnapelőtt a beogradi rendőrség folyosóján Miloszavlevics Péter miniszteri tisztviselő személyében egy detektív felismerte azt az egyént, akit a beogradi rendőrség néhány éve hamis névhasználat miatt letartóztattott. Intézkedésére azonnal őrizetbe vették Miloszavlevicsét, akitől hamarosan megállapítást nyert, hogy nemrégiben még a közegészségügyi miniszter mellett titkári minőségben teljesített szolgálatot, s hogy hamis orvosi diploma alapján Beogradban orvosi

viszadi közoktatásba szállítottak. Pozsarev Giszta hárcm hónapig volt ápolás alatt a kórházban és ez év januárjában meghalt. A boncolás megállapította, hogy Pozsarev Giszta nem a szurás, hanem tüdőgyulladás következtében halt meg. A novisadi törvényszék vádtaácsa most elrendelte Pozsarev Cveta szabadlábra helyezését.

— **Kényszeregyezségi kérvény.** Guttmann Jakob szrbobrani kerekedő dön kívüli kényszeregyezségi eljárás megindítása iránt adott be kérvényt a novisadi törvényszékhez, Guttmann 40 százeléket ajánlott fel a hitelezőinek, amit egy év alatt három részletben akar kifizetni. A törvényszék helyt adott a kérvénynek és tömegmondnokul dr. Pavlovics Momir szrbobrani ügyvédet nevezte ki. A hitelezők jelentkezésének határideje április 26-a, a tárgyalás pedig április 29-én lesz. Guttmann Jakob aktívái 235.000, passzívái pedig 602.500 dinárt tesznek ki.

— **Uj jegyzőt kap Temerin.** Teljesen megbízható helyről szerzett értesülésünk szerint Kiss Gyulát, Temerin népszerű jegyzőjét legközelebb felmentik állásától, bár azt közmegelegedésre tölti be. Helyébe Oberknezevics Szava kerül, aki egy novisadi kereskedelmi folyóiratnak, a „Trgovacski Novine“-nak a szerkesztője. Kinevezése már csak napok kérdése.

— **Meghalt a kovilyi archimandrita.** Vasárnap Kovilyon hosszas betegeskedés után elhunyt Vidiczky György archimandrita, aki Sevcics Mitrofan novisadi gör. keleti püspök 1915-ben történt elhunytá óta 1919-ig a bácskai görögkeleti egyházmegye adminisztrátora volt. Ezen tisztségéről leköszönvén 1919-ben Kovilyra vonult vissza s a kovilyi zárdában élt a most bekövetkezett haláláig.

— **Elhunyt hadnagy.** Szombaton rövid betegeskedés után elhunyt Danilo Grbics, a 7-ik gyalogezred hadnagy. Hétfőn délután temették katonai gyászompával.

— **Nagy vihar.** Vasárnap hajnalban óriási vihar dühöngött az egész országban. Novisadon meglehetősen kárt is okozott, több ház tetejét sulgosan megrongálta. Hétfő hajnalban teljesen elült a vihar és délelőtt márciusi meleggel süttött már a nap. Az időjárás nem maradt volna hű magához, ha be nem borult volna.

Színház

— **Francia nap a színházban.** Franciaországban minden év március 26-án „szerb napot“ tartanak, amely napon megemlékeznek a szerb népről és adományokat gyűjtenek a szerb rokkantak, menekültek és foglyok részére. Az ország lakossága most megakarja hálálni a francia nép nemeslelkűségét és ezért március 26-án az egész ország területén francia napot fognak tartani.

A noviszadi Nemzeti Színház és ünnepi előadást fog tartani március 26-án, amely alkalommal Coppee: *A koronáért* című darabját adják, amely szerb történelmi vonatkozású részleteket is tartalmaz.

praxist folytatott. Kihallgatása alatt bevallotta, hogy hamis diplomáját egy a háboru alatt Svájcban elhunyt ismerősétől szerezte, s így furakodott be a közegészségügyi miniszteriumba, ahonét később a szociálpolitikai miniszteriumba került. Miloszavlevics nemrégiben Délamerikába kivándorlási biztosnak nevezte ki a kormány. A letartóztatás Beogradban nagy feltűnést kelt. Miloszavlevics ellen egy a közegészségügyi, mint a szociálpolitikai miniszteriumok megtették a feljelentést.

Sport

— **Malencics Rodolyub** az OSKV kapusa volt válogatott játékos telesen visszavonul a sporttól. A közkedvelt Rodac visszavonulása nemcsak egyesületére, hanem az egész város sportjára nézve is nagy veszteség, amit egyhamar aligha lehet pótolni.

— **OSKV—Jadran 1:1 (0:1).** Csunya, szeles időben találkozott a két csapat és az erős szélnek köszönhető, hogy a csapatok nem fejthették ki teljes tudásukat. Beogradi támadás vezet be a mérkőzést, amely a 6. perccen már eredménnyel végződik. A Vojvodinának csak a második félidőben sikerült a kiegyenlítő gólt elérni. A gól után fölényét továbbra is megtartotta, de eredményt elérni nem tudott. A Vojvodinából Száraz és Dudás játéka tetszett legjobban.

ZEMUN

— **NAK—Sparta 2:1.** A négy tartalékkal szereplő NAK szép eredményt ért el a Spárta ellen. A félidő első negyedőrájában a Spárta uralja a mezőnyt, azonban a NAK is frontba kerül lassanként és a 35. percben Paszt II. tizenegyes révén megszerzi a vezetést. A félidő vége felé egy kapuelőtti kavargásból Zemun kiegyenlített. A második félidőben a NAK támad állandóan. A mezőny legjobb embere Paszt II. volt. Kivüle Lerch és Peikert játéka érdemel említést.

SUBOTICA

— **Bácska—SAND 0:0.** A szubotici elsőosztályu bajnokság az erőviszonyoknak megfelelően eldöntetlenül végződött. Mindkét csapatban a védelem volt jó.

— **SMTK—Kulai SC 2:1 (0:1)**
— **Szubotici Sport—ZSAK 2:0.**

PRÁGA

— **Slavia (Prága)—Jugoszlávia 7:2 (3:1).** A Jugoszlávia goaljait Szekulics és Jovanovics lötték.

— **Vrsovice (Prága)—Jugoszlávia 7:4 (2:3).** Az első félidőben a Jugoszlávia sokkal jobb volt ellenfelénél. A második félidőben azonban Nemes hibái folytán a prágai csapat szerezte meg a győzelmet.

BUDAPEST

— **MTK—Vasas 2:1 (0:0).** Az első félidőben mindkét részről szép de eredménytelen iskolajáték. A második félidő 12-ik percében Jeny szerezte meg az MTK-nak a vezetést, de a 24-ik percben Takács pompás lövéssel kiegyenlített. A győztes gól Jeny révén a 31-ik percben esett.

— **FTC—Törekvés 2:0 (1:0).** A jobb csapat a Törekvés volt, amely csak balszerencsével vesztette el a mérkőzést. Az első félidőben változatos játék. A 34-ik percben Heger beadását Lantos a golba vágta. A második félidőben mindvégig Törekvés fölény, de a vasutas csatárok bosszantóan tehetetlenek. A 32-ik percben Tóth korneréből Kohut beállította az eredményt.

— **BEAC—UTE 1:0 (0:0).** Az egyetemisták nagy lelkesedéssel küzdöttek. Az UTE csatársora csődöt mondott.

— **KAC—Zugló 1:1 (0:0).** Erős, durva játék. A Zugló góliját Sefcsik, a KAC-ét Ölvédny rugta.

— **VAC—BTC 1:0 (1:0).** A kirendelt bíró nem jelent meg a pályán és ezért a csapatok csak barátságos mérkőzést játszottak. A gólt Jocke rugta.

Meghalt a pancsevói „cigánykirálynő“

Ötezer ember vett részt a temetésen

Pancsevói tudósítónk jelenti: Vasárnap délután ugyszólván az egész város osztatlan érdeklődése mellett temették el a pancsevói „cigánykirálynőt“, aki most holta után többek között arról is nevezetes, hogy a pancsevói bankokban összesen egy félmillió dinárt kitevő összeget hagyott örökösire. A „cigánykirálynő“ ezt a nem jelentéktelen, sőt a mai inflációs világban valószínűleg vagyonnak nevezhető összeget kizárólag kártyavetéssel, „rálóvasással“ és hasonló bűbajos csalafintasággal szerezte össze. A város legelőkelőbb és legintelligensebb családjaihoz is bejáratos volt, s különösen ezek hölgytagjai vették igénybe misztikus „tudományát“. A halottaskocsit négy ló húzta, a menet élén pedig katonazenekar haladt. Hozzávetőleges becslés szerint a gyászmenetben közel ötezer ember vett részt, s ma Pancsevón másról se beszélnek, mint arról a félmillió dinárról, amelyet egy tudatlan, öreg cigányasszony kártyavetéssel tudott megkeresni.

UTLEVELET, VIZUMOT

az összes követségeknél beszerez. Hálókocsi és jegybeszerzés **díjmentesen.** **Beutazási,** tartózkodási engedélyek megszerzése ügyében felvilágosítással szolgál. Utazási, valamint mintavásárok ügyében információkat ad:

Vojvodanska Trgovatka Agencija
402 Novisad, Kralja Petra 29. 1-8

Innen-onnan

— **Ezeröttszáz dinár tartásdíj egy farkaskutyáért.** Érdekes pert tárgyalt a kikindai törvényszéken Ivanovty Péra törvényszéki bíró, mint egyes bíró. A per előzményei a következők: Mayer János hajföldi gazdálkodó megtudta, hogy az ő, Korek Andrásnak ajándékozott farkaskutyája Bárány Lajos nákovói gyógyszerésznél van közel 6 hónapja. Levelet irt Báránynak és visszakövetelte a kutyát, mert ő nem neki, hanem Korek Andrásnak adományozta. Bárány a kutya visszaadását megtagadta, mire Mayer bírói uton követelte vissza a kutyát.

A bíróság Mayer keresetének helyt adott és a kutya visszaadására kötelezte Bárány Lajos gyógyszerészt. Bárány a kutyát hazaküldte, de tartásdíj címén pert indított dr. Eidenmüller Elemér ügyvéd útján Mayer ellen és napi 50 dinár élelmezési költségmegtérítést kért. A bíró kihallgatta Dus Sándor ügyvédet szakértőként, akinek véleménye alapján kötelezte Mayer Jánost napi 10 dinár, összesen 1800 dinár tartásdíj kifizetésére, valamint 5000 dinár ügyvédi költség megtérítésében is elmarasztalta. Az ítélet jogszkörkben nagy vitára adott alkalmat.

— **A feltaláló tragédiája.** Egy Guyard nevű francia mérnök tragikus körülmények között lett öngyilkos Londonban. Nem tudta túlélni találmányának balsikerét, amelyből azt remélte, hogy sikerült ez újfajta motorral az egész automobilizmust új alapokra fektetnie és tulszárnyalnia a világ két legnagyobb autógyárosát, Fordot és Citroent. Csalódásában elhatározta, hogy feleségével együtt a halálba menekül. Guyard és a felesége, akik hat esztendővel ezelőtt költöztek Párisból Londonba, visszavonultan éltek Baiswaterben, a férfi teljesen terveinek és tanulmányainak szentelte magát, éjjel-nappal találmánya tökéletesítésén dolgozott. Nagyon jelentékeny vagyona volt, amelyet teljesen a találmány szolgálatába állított. Néhány barátja azt tanácsolta neki, hogy keressen érintkezést valamely nagyobb londoni autócéggel, de ő hallani sem akart erről addig, amíg a találmány teljesen kész nem lesz. Rövid idő előtt már az autogarázst is eladta és a legutóbbi hónapokban feleségével együtt már a legnagyobb nyomorban élt. Csak most szánta rá magát Guyard, hogy találmányát egyik gyárosnak felkínálja. A szakértők, akik az új motort megvizsgálták, kedvezőtlen jelentést adtak és a tárgyalások a feltaláló és a gyáros

Mielőtt Husvéti hirdetését

476-1-2 feladja, kérjen árajánlatot

„KARDOS“ hirdető vállalatától, Novi Sad, Kralja Petra 19. (az udvarban.) — Külön **könyvosztály, divattlap- s folyóiratosztály.** — Hirdetések felvétele a „Sluzbene Novine“ részére

között eredménytelenek maradtak. Hasonlóan járt egy másik ilyen kísérletével is és csalódottan a munkájában, öngyilkosságra szánta el magát. Előbb azonban meg akarta akadályozni, hogy találmánya valaha is a hálátlan emberiség birtokába jusson és ezért összes terveit, iratait és mindazt, ami az új motorra vonatkozott, elégette. Aztán a garázsban felgyújtotta a modellt s néhány pillanattal később már nagy lángokkal égett az egész garázs. Néhány órával később pedig a mérnök szomszédai penetráns gázságra lettek figyelmesek. Könnyűszerrel megállapították, hogy a gáz a mérnök lakásából árad szét. A rendőrök, akik a lakásba behatoltak, a szerencsétlen sorsu házaspárnak már csak a megszenesedett holttestét találták meg, mert Guyard nemcsak a gázcsapokat nyitotta ki, hanem az ágyat is felgyújtotta. Az új autó modellje és az összes tervek elégettek. Egy levelet hagyott hátra az öngyilkos, amelyben az emberiség hálátlanságát adja tette okául.

Tőzsde

A dinár árfolyamai

Bécs	1118	Prága	53.50
Budapest	1138	Trieszt	38.90

Március 23	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	8.25	—	—
Zürich	—	1222.—	1221.50
Newyork	518.50	63.30	63.25
London	24.805	302.70	303.—
Páris	27.05	330.—	327.—
Milano	21.10	257.45	257.50
Prága	15.45	188.25	188.25
Berlin	—	1505.—	1505.—
Budapest	0.007250	0.0879	—
Brüsszel	26.35	—	—
Bécs	—	0.08935	0.08935
Bukarest	2.50	30.50	—
Amsterdam	—	—	—
Szofija	—	—	—
Stockholm	—	—	16.90
Szaloniki	—	99.—	—
Kábel	—	63.40	—

Newyorki tőzsde

1925 március 23, 10 óra

Beograd	158.—	Prága	298.75
London	478.1/8	Berlin	2380.—
Páris	520.75	Bécs	14.—
Milano	407.—	Budapest	14.—
Zürich	1927.—	Bukarest	48.25

Beogradi tőzsde

1925 március 23, 17 óra

Bécs	0.0894	London	303.—
Prága	188.50	Zürich	1224.—
Milano	258.—	Newyork	63.40
Páris	331.—	—	—

Chicago terménytőzsde

1925 március 23, 10 óra

Buza	Tengeri
Május 169.25	Május 117.25
Július 145.75	Július 120.3 s
Szeptember 134.1/8	Szeptember 149.85

(Avala)

Novisadi terménytőzsde

1925 március 23 (Hivatalos jegyzések)

Buza
bácskai 76 kg. 2 ^o kötés 455, 200 mm
szerbiai 79-80 kg. 1-2 ^o beogradi paritás kötés 460, 100 mm

Zab
bácskai d. kassza kötés 310, 150 mm

Tengeri
bácskai kötés 170, 500 mm
bácskai V, d. k. kötés 197.50, 1000 mm
bácskai csatorna kötés 177.50, 300 mm
bácskai uradalmi fehér kulai paritás kötés 200, 100 mm
szerémi kötés 175, 500 mm
szerémi V-IV, száva kötés 200, 1000 mm
boszniai V, brcskói hajó duplikát kassza kötés 197.50, 500 mm
boszniai brcskói III-IV, duplikát kassza kötés 185, 500 mm

Buzaliszt
szerémi nullás komb. duplikát kassza kötés 660, 100 mm

Buzakorpa
szerémi gabona goromba juta zsákkal kötés 190, 100 mm

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalata

Külföldre utazók részére mindennemű vizumot a követségeknél egy nap alatt saját futár útján beszerez **Lustig Lajos** bank s váltóüzlete Novisad, Kr. Alex. u. 13.

FOJT kalapfestő intézet
NOVI SAD,
Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.
Viszonyi eladók
forduljanak bizalommal cégemhez

Minden méretű és minőségű
SZÖNYEGEK
gazdagon felszerelt raktára:
Hemler Péter Utódainál, Novisad.

NAGYFEJŐ
NOVI SAD, JEVREJSKA 9.
Előnyomda, himzőterem és gombáthúzás.
Legújabb függöny, stor s fehéremű minták

Takács és Klir

gépműhely és fémöntőde
Novisad, Jovan Aranyieva
(Damjanich) u.

8.

Elvállal mindentféle gőzgép, motorjavítást. — Új szalmarázó, törekrázó tengelyek és fémcsapágyak úgy nyers, mint megmunkált állapotban való elkészítését a legjutányosabb árban. Tanoncok azonnal felvételnek.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy
Cipőüzletemet kod „Bele Lale“
az eddigi **Kralja Petra 11. szám alatti** helyiségemből az
Apolló épületbe (a városházzal szemben)
helyeztem át és ott rövidesen megnyitom. Kérem n. b. vevőimet, szükségleteik fedezését addig is részemre rezerválni. Kiváló tisztelettel
MAVRO POLLÁK, a „Bele Lale“ cipőüzlet tulajdonosa.

Figyelem! Vadászok! Figyelem!

Mielőtt fegyvert vagy bármilyen e szakmába eső árut akar venni, vagy javítást eszközölni, forduljon teljes bizalommal

IRSAY JÓZSEF

puskaműveshez, Petrovaradin, Filipovič ulica 23. szám (a posta mellett).

Nagy raktár mindentféle fegyver és revolverekben. — Elvállal mindentféle **javítást**, ugymint: új cső és távcső szereléseket, új agy készítését, barbitást, márványozást **jótállás mellett**. Vadásztársaság tagjainak nagy **árengedmény**, úgy áruban, mint javításokban. — Királyi lőporeladás!

A LÉH JAKAB-fé I JUBILATE DEO (ZENGJETEREK ISTENNEK)

c. imádságos- és énekeskönyv újabb, szebb és bővített (VI.) kiadásban újra megjelent. Ezen könyv — gazdag tartalmánál fogva — 28 év alatt mindentféle elterjedt. Ugy az iskolai növendékek, mint pedig a felnőttek előtt ez a legkedveltebb imádságos- és énekeskönyv. E könyv tartalmazza az összes szükséges imákat és letenyéket és 234 szebbnél-szebb éneket, mely énekek a legkedveltebbek és azért a legelterjedtebbek. Mostani külső kiállítása az eddigiekénél sokkal kiválóbb. Kissé nagyobb; papírja finomabb, kötése szebb és erősebb. Ára félvászonkötésben 20 dinár. Minden 10 példány után 1 tiszteletpéldány jár. Kapható a kiadónál:

ÁBRAHÁM JÁNOS

könyv- és papirkereskedésében Novisad, Kralj Petar ulica 30. szám, ahol egyéb iskolai és irodai szerek is kaphatók.

Műhelyáthelyezés.

Ezuton van szerencsém közölni, hogy Temerini ulica 8. sz. alóli műhelyemet **Magyar ucca 39. szám alá**

(Stein & Schreiber vasudvarba) helyeztem át és az üzemet jelentékenyen kibővítve ott folytatom. U. o. jóhából való fiu tanoncnak s 1 fiatal segéd felvételik.

Tóth Gyula, épület- és műlakatos.

Cipész munkások

Export munkára, akik már ilyen munkán alkalmazva voltak, előnyben részesülnek.

Neustedter Kálmán, Temerin.
487-1-2

Fűszerkereskedősegédi, utazói, raktárnok!

állást keres

25 éves szerbül, magyarul és németül perfektül beszélő

fiatalember,

aki legutóbb tíz évig szolgált egyik legelőkelőbb novisadi kereskedelmi vállalkozásnál. — Cim a kiadóban.
3-3

Árlejtési hirdetmény.

A novisadi főügyészség az állami számvitelről szóló törvény 86-98. szakaszai alapján árlejtést tart 1925. május 10-én délelőtt 11 órakor a főügyészség hivatalos helyiségeiben (az Apelacioni Sud épülete, az udvarban balra) a következő fogház szükségletek megszerzése céljából:

490 szalmazsák, 850 ágylepedő, 150 párna, 200 párnahuzat, 780 férfi ing, 170 törülköző, 244 télikabát, 220 télinadrág, 129 télisapka, 330 nyári kabát, 210 nyári nadrág, 150 nyári sapka, 210 pár cipő, 280 lőszörtakaró, 140 női ing, 100 kanál, 30 mosdótál, 50 fésű.

Az ajánlkozók kötelesek ajánlataikat lepecsételt borítékban legkésőbb d. e. 11 óráig betérjeszteni. Utólagos vagy az előírásoknak meg nem felelő ajánlatoknak nincs helyük.

Az ajánlatok 100 dináros okmánybélyeggel látandók el.

10% óvadék az árlejtés napján fizetendő le.

A főügyészség irodája, 1925. évi március 5-én. Közig. sz. 240-1925.

ELADÓ HÁZ

Pétervárad majorban. Gazdászoknak rendkívül alkalmas 2 épülettel, az egyik 3 szoba, 2 konyha; a másik istálló, kamra, pince, nyári konyha és egyéb mellékhelyiségekből áll. Nagy udvar köveze, egészséges vizű kut, nagy kert (2 építésre alkalmas telek) szőlővesszőkkel és gyümölcsfákkal beültetve. — Cim: **Ábrahám János** könyvkereskedésében. 469-2-2

Ügyes elárusító, ki a női konfektóban járta, azonnal felvétetik

Platz László
női konfektós üzletében, Kralja Petra ulica 30.
467-2-3

Mérnök és építész részére alkalmas

Másoló (copier) ráma

70x90 cm. nagyságban, vastag filis betéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

Egy szobás-konyhás

lakás kerestetik azonnaira vagy apr. l-re, lehet a telepen is. Ajánlatokat **Schmolka hirdetőjébe**, Novisad Futoski put 2. kéretnek. 486-2-2

Szakképzett gépészt

keresünk, akik a Diesel-motor kezelésében is jártasak, előnyben részesülnek. Cim a kiadóban. 474-2-2